

noorder
hart excellente
zorg

MARIAZIEKENHUIS
INFOBROCHURE

TONSILLECTOMIE

Verwijderen van keelamandelen

DIENST

Neus-, Keel- en Oorziekten, Gelaats- en
Halschirurgie

Beste ouder,

Binnenkort wordt uw kind opgenomen in het chirurgisch dagziekenhuis van Noorderhart Mariaziekenhuis in Pelt. De NKO-arts heeft het advies gegeven de keelamandelen te verwijderen (tonsillectomie). Deze operatie zal gebeuren onder algemene narcose. Vaak wordt een tonsillectomie gecombineerd met het verwijderen van de neusamandel (adenotonsillectomie) en/of het plaatsen van trommelvliesbuisjes (middenoorventilatie).

Hoewel het in principe om een kleine operatie gaat, wordt dit vaak ervaren als een ingrijpend gebeuren. Met deze infobrochure wensen wij u zo goed mogelijk te informeren. Ze is bedoeld als leidraad tijdens het gehele zorgproces.

Onze ervaring leert dat een goed voorbereid kind vaak minder angstig is voor, tijdens en na de operatie. Prentenboekjes als 'Musti naar het ziekenhuis' en 'De wereld van Hopla: het ziekenhuis' en 'Nijntje in het ziekenhuis' zijn geschikt als bijkomende voorbereiding.

Aarzel niet ons te bellen als u toch nog vragen heeft.

De raadpleging NKO is elke werkdag telefonisch bereikbaar op het nummer 011 826 170. Tijdens de weekends/feestdagen is de dienstdoende NKO arts 'in wacht dienst' beschikbaar.

De voorbereiding thuis

De operatiedatum werd vastgelegd tijdens de consultatie bij de NKO-arts. **Het precieze uur van opname** kunnen we u de werkdag voorafgaand aan de opname in het ziekenhuis meedelen. Daarvoor kunt u naar het secretariaat bellen op het nummer 011 826 170 tussen 14 en 17 uur.

Belangrijk is dat uw kind de dag van de operatie **nuchter** is. Dit wil zeggen vanaf middernacht niet eten en niet drinken, zelfs geen water. De belangrijkste reden voor het nuchter zijn is het risico op aspiratie (*het binnendringen van maaginhoud in de luchtwegen tijdens de narcose*) zo gering mogelijk te houden.

Als uw kind de dag van de operatie **verkouden** is, is dit geen bezwaar. Heeft uw kind daags voor de operatie **een verhoogde lichaamstemperatuur** (hoger dan 38°C)? Dan verzoeken wij u om ons de dag voor de operatie telefonisch te verwittigen.

Het is belangrijk dat u de **preoperatieve vragenlijst** (blauw formulier dat u tijdens de consultatie bij de NKO-arts kreeg) zorgvuldig invult. De **toestemmingsverklaring** voor de operatie (achterzijde blauw formulier) moet u als ouder (of voogd) ondertekenen.

Als uw kind puft: gelieve uw kind 's ochtends te laten puffen voor u naar het ziekenhuis vertrekt.

WAT MOET U MEEBRENGEN?

- pantoffels
- een vertrouwd stuk speelgoed of knuffelbeest
- eventueel de eigen drinkbeker van uw kind
- flesvoeding
- de ingevulde preoperatieve vragenlijst en de ondertekende toestemmingsverklaring

Wij verzoeken u geen broertjes of zusjes mee te nemen naar het ziekenhuis op de opnamedag.

De operatiedag

DE OPNAME IN HET ZIEKENHUIS

Op de afgesproken datum en tijdstip melden jullie zich aan bij de inschrijfbalie van het ziekenhuis. De inschrijfbalie bevindt zich links in de centrale inkomhal. De deuren van het ziekenhuis openen om 7.15 uur. Na inschrijving worden jullie begeleid naar de verpleegbalie van de kinderafdeling. Een verpleegkundige zal u een kamer toewijzen. Indien jullie een voorkeur hebben voor een specifiek kamertype (éénpersoonskamer) dan bespreekt u dit best voor de operatie met het secretariaat. Vervolgens zal de verpleegkundige het intakegesprek voeren en de nodige voorbereidingen voor de operatie treffen.

De voorbereiding omvat oa.:

- nazicht van de preoperatieve vragenlijst en de toestemmingsverklaring
- gewicht wegen
- controle van de temperatuur (bij koorts of ziek zijn wordt een operatie soms uitgesteld)
- navraag of uw kind nuchter is
- vanwege de patiëntveiligheid krijgt uw kind een identificatiebandje rond de pols.

Daarna trekt uw kind het operatieschortje aan. Een onderbroekje of pamber mag aanblijven. Vanaf dan is het wachten tot uw kind aan de beurt is. U kunt deze tijd eventueel doorbrennen in de speelkamer van de kinderafdeling.

Een favoriete knuffel of een fopspeentje mag mee naar het OK (operatiekwartier). Net voor het vertrek naar de operatiezaal wordt pijnstillende medicatie in combinatie met een oplossing waaraan uw kind slaapdronken wordt, toegediend.

DE OPERATIE

Wanneer uw kind naar het OK wordt gebracht, mag één ouder mee gaan naar de voorbereidingsruimte van het OK. De NKO-arts en de operatieverpleegkundige(n) en eventueel de anesthesist komen jullie in de voorbereidingsruimte begroeten. Omwille van patiëntveiligheidsredenen wordt een vragenlijst met u overlopen. Indien u dit wenst, kan de begeleidende ouder meegaan tot in de operatiezaal om

de inductie (start van de narcose) bij te wonen. Zodra de narcose intreedt, begeleidt één van onze medewerkers u naar de wachtruimte voor het OK. Het bijwonen van de inductie is echter geen verplichting! Als u denkt dat dit moeilijk zal zijn voor u, neemt u best kort afscheid van uw kind in de voorbereidingsruimte en wacht u in de wachtruimte voor het OK.

Bij kleine kinderen leiden we de narcose in met een kapje (maskernarcose). Zodra uw kind slaapt, wordt een infuus geprikt en een buisje via de mond in de luchtpijp geschoven. Deze tube wordt verbonden met het anesthesietoestel dat tijdens de hele operatie de narcose regelt. Het narcosetoestel is voorzien van een monitor die tijdens de operatie permanent de ademhalingsfunctie, de hartfunctie, de polsfrequentie en het zuurstofgehalte in het bloed registreert. Tijdens de narcose staat uw kind onder permanent toezicht van een anesthesist.

Bij grotere kinderen leiden we de narcose meestal in door toediening van medicatie via een vooraf in de arm geprikt infuus. Verder verloopt de narcose identiek aan die bij kleinere kinderen.

De duur van de operatie varieert van 30 tot 60 minuten. Na het ontwaken in de operatiezaal wordt uw kind naar de recovery (ontwaakruimte) gebracht. Zodra de medische toestand het toelaat, mag u naar uw kind in de recovery gaan. Bij de ontwaking zijn net geopereerde kinderen vaak erg onrustig: maakt u zich hierover geen zorgen. In de ontwaakruimte is er permanent gespecialiseerd verpleegkundig toezicht. Soms kan er kortstondig vers bloedverlies optreden via neus of mond.

De gemiddelde verblijfsduur in de ontwaakruimte bedraagt 30 minuten. De anesthesist geeft aan wanneer uw kind terug mag naar de kinderafdeling.

TERUG OP DE KINDERAFDELING

Zodra het veilig is, vertelt de verpleegkundige dat uw kind mag starten met water drinken. Dit zal niet onmiddellijk na terugkeer uit het OK zijn. Hierna volgt een waterijsje of pudding. Slikken kan moeizaam verlopen en pijn doen. Probeer uw kind te motiveren om regelmatig kleine hoeveelheden te drinken. Wanneer dit extra vlot verloopt, kan een broodmaaltijd (zonder korsten) volgen.

Voor de ouder/begeleider is er geen maaltijd voorzien. Indien gewenst kunt u eten in de cafetaria of het restaurant van het ziekenhuis. We vragen u om uw kind geen zelf meegebrachte voeding te geven tijdens het verblijf in het ziekenhuis.

De verpleegkundige zal pijnstilling toedienen volgens een door de artsen opgesteld pijnschema. De intraveneuze leiding blijft om veiligheidsredenen behouden tot net voor ontslag. Het ontslag wordt voorzien tussen 16 en 18 uur. Voor ontslag komt de NKO-arts nog langs.

Het postoperatief herstel

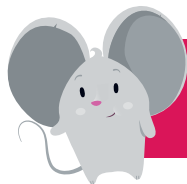
Om de herstelperiode zo vlot mogelijk te laten verlopen en om het risico op verwikkelingen te verminderen, volgen enkele belangrijke aandachtspunten. De herstelfase bij uw kind zal vijf tot tien dagen duren.

Na de operatie heeft uw kind sliklast en keelpijn: de keelpijn straalt vaak uit naar één of beide oren.

Pijnmedicatie is dus noodzakelijk. Wij geven de voorkeur aan:

- *Ibuprofen* (Nurofen®) suppo's of siroop: te doseren op lichaamsgewicht
- *Paracetamol* (Perdolan® of Dafalgan®) suppo's of siroop: te doseren op lichaamsgewicht. Er bestaat ook een 'granulaat'(Mobistix®), dat smelt in de mond en dus niet met water moet ingenomen worden.

U koopt deze medicatie best vóór de operatie. Deze medicatie is verkrijgbaar in de apotheek zonder medisch voorschrift.

De pijnmedicatie (Ibuprofen en Paracetamol) dient u afwisselend toe. Dien nooit dezelfde pijnstiller na elkaar toe met een tijdsinterval kleiner dan 6 uur!

Tijdens de herstelfase van een tonsillectomie bestaat er vaak een variabele pijnintensiteit.

- De eerste dagen na de operatie kan de pijn nog beperkt zijn: in deze periode bedraagt het tijdsinterval tussen 2 toedieningen van de pijnstillers 4 tot 6 uur.

- Het is normaal dat de keelpijn en/of de sliklast sterk toeneemt vanaf de derde post-
- Operatieve dag: in deze periode is het aangewezen de tijdsintervallen tussen toediening van de pijnmedicatie in te korten tot 3 uur.
- Maakt u zich geen zorgen over articulatiestoornissen en/of een open neusspraak. Bijna altijd gaat het om tijdelijke en zelfbeperkende problemen.
- Tijdens de herstelfase kan een slecht ruikende ademgeur optreden die niet zorgwekkend hoeft te zijn.

Tijdens de volledige herstelfase moet uw kind goed blijven drinken. We adviseren gekoelde, niet-koolzuurhoudende dranken zoals water, appelsap en eventueel sportdranken. Melkproducten geven meer slijmvorming in de keel maar vormen in principe geen probleem.

- Zachte voeding is wenselijk gedurende maximaal 10 dagen, bij voorkeur koud of afgekoeld. Voorbeelden van geschikte voeding zijn: aardappelpuree, zachte gestoomde groenten, vis, gehakt, brood zonder korsten, pasta, pannenkoeken, soep, ... Voorbeelden van niet geschikte voeding: pikante maaltijd, chips, frieten, ...
- Fysieke inspanningen zijn verboden gedurende 10 dagen: schoolverlet van 7 tot 10 dagen is meestal aan te raden. Het eventueel nodige attest bekomt u bij het NKO-secretariaat.
- Het kind mag baden of douchen als het water niet te warm is. Zwemmen is niet aangewezen gedurende tien dagen.
- Een postoperatieve controle bij de huisarts of NKO-arts bevelen wij aan. De NKO-arts zal dit met u afspreken voor ontslag uit het ziekenhuis. Een finale controle bij de NKO-arts na 10 à 14 dagen wordt afgesproken.

Mogelijke complicaties tijdens de herstelfase kunnen zijn:

- Een **infectie** van de wondbedden, gekenmerkt door aanhoudende koorts en/of bijzonder slechtruikende ademgeur: het is aangewezen de huisarts of NKO-arts te raadplegen.
- Te weinig drinken kan leiden tot een verstoring van de vochtbalans en **dehydratie (uitdroging)**. Een heropname in het ziekenhuis kan dan nodig zijn. Tekens van dehydratie zijn een futloos kind dat niet of zeer weinig plast.

- Een **nabloeding** is een zeldzame (2-5%) en voor de ouders erg verontrustende complicatie. De nabloeding manifesteert zich door aanzienlijk rood bloedverlies uit mond/neus en/of overvloedig rood tot zwart bloedbraken. De meeste nabloedingen doen zich voor tussen de vierde en tiende dag na de operatie. Bij een nabloeding adviseren wij u rustig te blijven en meteen naar de (dichtstbijzijnde) spoedgevallendienst te gaan.

BELANGRIJK:

U neemt contact op met de afdeling spoedgevallen of met de dienstdoende NKO arts als:

- u merkt dat uw kind een nabloeding heeft
- de temperatuur van uw kind langer dan twee dagen boven de 38°C blijft
- uw kind niet wil drinken

We wensen jullie een goed en vlot herstel toe!

Aarzel niet ons secretariaat te contacteren (011 826 170) als u nog vragen hebt.

Met oprechte dank voor uw gestelde vertrouwen:

Dr. Baetens, Dr. De Cuyper, Dr. Jeunen en Dr. Timmermans: de NKO-artsen van Noorderhart Mariaziekenhuis

versie: 4 augustus 2015